

opslaat
verkle-
riscle
162 hier-
ven den
le onder-
al sonder
hap van
hien niet
noch de
n onder-
edigheid
n moeten
orden de
gieren to
gheloo-
vake van
bepaalde
van de
Bastingius
atclisme
2 blz. 547
als aen-
genoemd
dit vroeg
me moge
andamen-
yt onder-
meer op-
theologie
te gaen",
unnen ge-
in plaetse
oft afster-
de Kerk
voorzien

band tus-
dienst hier
het haast
lienen om
te leveren,
stingus er
ng en in-
een recht
maar de
at de Kerk
lien zogen
breed his-
onen, hoe
altijd op
gehad",
in uit de
orien aan-
"Daerom
s eenige
gheweest
door dit
vercieren
Overheden
Het is
der Chris-
e behoort
haerinson-
neeping der
geen wordt
zijn god-
seger voor
in dienste
thans rust
onderheid

Bastingius
nderschied
van dezen
de onder-
Christelijke
dragers en
st spreekt
draagt aan
berhouding
Coningen,
van wegen
an Godes
en, voor-
Scholen te
tot Godes
reht, waar-
heden, die
geeren te
laten be-
p zich be-
ginge des
de tot het
are amts-
stuk van
wordt wel
rkedienst",
s Woords,
n en de
volgende
es Heeren
e woorden",
lerhouding
kel woord
arentegen,
indelt over-
igen, want
ambt", is
en tot be-
hulp ende
te Christen
t luste den
gemeenen
doen, op-
ginge des
oordenen".
ssen kan
die zijn
op last der
en wiens
n kerkelijk
dus, wiens
altoids als
an onzen
gen genoeg
overbodig
uigenzinnig
is, dat deze
van de ver-
oigens den
Scholen te
jk Scholen
redikanten
gaan op
len moeden
lgens hen
k geweest
n zonden

Hommus en Bastingius dit hier hebben
moeten uitspreken. Maar geen van beide
doen dat. Nog krasser, Bastingius, die apart
de roeping der Overheid, der kerkelijke
ambtsdragers en der Christenen in het al-
gemeen tegenover dit gebod spreekt,
maakt wel bij de Overheid en evenzoo bij
de particuliere geloovigen melding van deze
roeping «om de scholen te onderhouden»,
maar alleen bij de kerkelijke ambtsdragers
doet hij dit juist niet.

En wat niet minder eigenaardig is, de voor-
beelden uit de H. S., waarop beide schrijvers
zich beroepen, om de noodzakelijkheid dezer
Scholen aan te toonen, bewijzen evenzeer, dat
zij aan kerkelijke kweekscholen zelfs niet
gedacht hebben. Uit het Oude Testament
worden als voorbeeld aangehaald de profeten-
scholen onder Israël, waar de «zonen der
profeten» onderwijs ontvingen hebben om
te worden voorbereid voor hun profetisch
ambt. Dat deze profetenscholen niet van het
kerkelijk instituut zijn uitgegaan, staat
vast. Het kerkelijk instituut onder Israël werd
vertegenwoordigd door den Hoogepriester
met het priestercollege te Jeruzalem, en de
profetenscholen zijn noch door dit priester-
college in het leven geroepen, noch door
hen bestuurd. Ze waren veeleer vrije cor-
poraties, evenals de schilderscholen van
Rembrandt e.a. in ons vaderland, ontstaan
doordat een beroemd profet of richter,
zoals Samuel of Elia en Eliza, leerlingen
om zich verzamelde. Het onderwijs in deze
scholen droeg bovendien ook volstrekt niet
alleen een in engeren zin theologisch
karakter, maar moet volgens de over-
levering evenzeer over de geschiedenis, de
rechten en inzettingen van Israël en zelfs
over de geneeskunde hebben geloopt.

En evenzoo staat het met de beide voor-
beelden aan het Nieuwe Testament ont-
leend. Ze wijzen nl. vooreerst op Paulus,
die aan de voeten van Gamaliel had ge-
zeten (Hand. 22: 3) en vervolgens op
Timotheus, die van kindsbeen af in de
Schriften onderwezen was (II Tim. 3: 14).
Ook in deze beide gevallen nu is er van een
kerkelijke opleidingsschool, zoals ieder
ziet, geen sprake; zelfs niet eens van
opleiding door een Christelijken apostel of
profet. Gamaliel, de leeraar van Paulus,
behoorde tot de Leeraren der Wet, die
geheel vrij en onafhankelijk onder Israël
zijn opgetreden, met het priestercollege
niets te maken hadden en zelf school heb-
ben gevormd door den uitnemenden naam,
dien zij hadden. En wat Timotheus betreft,
weten we alleen, dat zijn grootmoeder en
moeder vrome vrouwen geweest zijn, en
mag daaruit afgeleid worden, dat ook hij
in zijn jeugd waarschijnlijk het onderwijs
der Joodsche Schriftgeleerden heeft genoten.

Ongetwijfeld blijkt uit deze beide voor-
beelden, dat er een zekere opleiding voor
het ambt gewenscht en noodzakelijk is.
Paulus en Timotheus hebben juist een
opleiding in de Joodsche scholen der Wet-
geleerden genoten. Maar eenig bewijs voor
een kerkelijke opleidingsschool valt uit deze
voorbeeld niet te halen. Eer het tegen-
deel!

Dr. H. H. K.

Voor Kootwijks scholen.

In hartelijken dank ontvangen: Van den heer
K. Peerboom, eiland Marken f 1.

Dr. J. H. HOUTZAGERS, voorzitter.

Leestafel.

I. Dr. A. BRUMMELKAMP. EEN MONUMENT VOOR
HILDEBRAND.

Op dit belangrijk artikel van slechts even
vijf bladzijden, door den geachten schrijver
geplaatst in het Maat-nummer van Bloem en
Vrucht, wil ik hier, ook om de actualiteit van
het daarin behandelde onderwerp, alsnog de aan-
dacht vestigen.

«Gelukkig!» de nagedachtenis van BEETS,
zoo begint het, «steekt zoo nu voort in 't ge-
heugen van ons volk». En dan vertelt Dr.
BRUMMELKAMP al spoedig, dat in September
— BEETS lievelingseizoen, dat hij met onwelk-
bare bloemen en blaren overstrooid heeft, —
het dankbare Nederland BEETS honderdsten
geboortedag wil vieren. Ook het denkbeeld
van een monument voor HILDEBRAND en wel in
den Haarlemmerhout, acht hij al even gelukkig.
In verband daarmee wijdt hij eenige welgekozen
woorden van hooge waardeering aan de CAMERA,
«het jeugdwerk van den, toen hij het schreef,
nog geen vijftien-achtienjarige BEETS; het on-
sterfelijke boek, dat het ondanks ons kleine
debet tot zijn 25ste uitgave heeft gebracht».

«Maar», zoo merkt de heer BRUMMELKAMP
terecht op, «de CAMERA is toch niet de ge-
heele BEETS» en dan teekent hij, met maar
enkele, doch juiste trekken, BEETS ook als
taalman en taalvorscher, als dichter bovenal,
als den schrijver van de «Stichtelijke uren»,
als den prediker «wiens» «schone stemming
aan zijn woorden een dubbele bekoring gaf». En
na dus BEETS, den veelzijdige, te hebben
geschetst, spreekt hij uit wat hij op zijn hart
heeft en waar het met zijn «Bloem en vrucht-
artikel» eigenlijk om gaat.

«Ma het nu, met dit alles voor oogen, niet
geoorloofd, ja noodig, te wijzen op een gevaar,
dat deze Hildebrand-huldiging tegen onzen wil
over ons zou doen komen? Dat gevaar
is dan, «dat we, uitlokkend aan de CAMERA
denkende, den veelzijdigen BEETS eenzijdig zouden
doen opgaan in HILDEBRAND».

Naar BRUMMELKAMP's meening is, gelijk trou-
wens reeds uit het schrijven van zijn artikel
blijkt, dit gevaar verre van denkbeeldig.
Voor deze zijn meening beroept hij zich op
PROF. CHANTREPE DE LA SAUSSAYE, die in zijn
biographie van BEETS zegt, dat het reeds bij de
huldiging van den zeventigjarige, in 1884, eenige
moete inhield, om BEETS niet te doen over-
schaduwen door HILDEBRAND.

Dit nu zou, indien het thans werkelijk gebeurde,
«indien nu van een voorbarige Hildebrand-
huldiging het ongewenschte gevolg ware, dat
door het tegenwoordig geslacht van den eigenlijken
BEETS met zijn volken, rijken inhoud, geen of
te weinig notitie werd genomen», — tot groote
schade zijne van de algemeene geestesontwik-
keling.

BRUMMELKAMP tracht het gevaar, dat hij
op het oog heeft, met zijn artikel ook daarom

te keeren, wil dan «tegenover de nagedachtenis
van den dichter een onvergetelijk nidschijf van
zijn gepleegd». Immers, zoo als hij met de
stukken aantoon, «valt BEETS letterkundige bloei-
tijd toch ongetwijfeld eerst lang na de CAMERA».

En eindelijk dreef hem tot het schrijven van
zijn: EEN MONUMENT VOOR HILDEBRAND ook,
«dat BEETS zelf dat toekennen van den voorrang
aan HILDEBRAND niet zou hebben goedgekeurd».
Op het einde van zijn temperament-vol artikel
zegt Dr. BRUMMELKAMP: «Neen, aan zulk een
halvering van BEETS doen wij niet mee. Wij
deelen onze groote mannen niet in tweeën.
Zooals God ze ons gaf, zooals ze onder ons
hebben gewerkt en gewandeld, hebben wij ze
lief en houden wij ze in ere».

Het wil ook mij voorkomen, dat het wijzen
op het gevaar dat bij de voorgenomen Hildebrand-
huldiging dreigt, en geoorloofd en noodig is en
dat wij Dr. BRUMMELKAMP dankbaar mogen
zijn, dat hij en, dat hij het zoo goed heeft
gedaan.

2. J. J. KNAF CZN., Ned. Herv. Predikant te
Groningen. IN DE SCHULPLAATS. Een bundel
meditatien voor stille uren. — Kampen — J. H.
Kok — 1913.

Met dit boek heeft de hervormde predikant
van GRONINGEN, van wien ik hier vroeger ook
andere werken mocht bespreken, onze stichtelijke
literatuur niet alleen vermeerderd, maar ook
verrijkt.

«De stille uren, die men bij de tegenwoordige
levensjacht slechts met moeite kan uitsparen,
doch waaraan de behoefte zich in onzen tijd
van oplevende mystiek dagelijks krachtiger doet
gevoelen, zijn stellig onmisbaar, zoo men voor
geestelijke en zedelijke inzinking bewaard wenscht
te blijven».

Aldus Dr. KNAF.
Ik ben het goed met hem eens, dat onze tijd
weer staat in het teken van de mystiek, en ik,
die de kil-koude winterdagen van een alle wereld-
en levensraadsels oplossend intellectualisme
ook heb meegemaakt, verheug mij over de weer
oplevende mystiek als over, op lente-zonne-
dag, uit wintersche verarring zich weer los-
makend natuurleven.

Bij vele onzer tijdgenooten, Dr. KNAF weet
dit ook wel, is echter de weer oplevende mystiek,
niet meer dan het, bij onbekeerde zielen, weer
herleven van het religieus gevoel, door intel-
lectualisme en moralisme schier vernood. Nu is
zeker de ontmoeting met ook zoo'n mystiek
mensch mij heel wat verwikkelder dan die met
een, die zinnelijke en ook boven-zinnelijke
dingen, alsof het de stukken van een kinder-
bouwdoos zijn, in elkaar zettend «verlichte
rede-mensch»; heel wat verwikkelder ook aan
de ontmoeting met zoo'n, op den duur cran-
tervelend, al of niet in «morale independentie»
doend, zijn medemenschen eeuwig beëindigend
plichten-mensch.

Maar, bij zoo'n mysticus is mijn vreugde over
het herleven van zijn religieus gevoelens
toch niet ongemind. Want, als ik al heel
gauw merk, dat zijn geloofsontroering zich
verbindt aan de gewaarwording van wat hij
noemt: het Oneindige, het Absolute, dan ben ik
beducht voor zijn ziel.

Mystiek toch is geen specifiek christelijk-
verschijnsel.

Ongemind is daarom alleen mijn vreugde
over de in onzen tijd ook onder de Christenen
weer oplevende mystiek. Daarover en dat doet
ook Dr. KNAF en doen allen, die de christe-
lijke religie, naar haar subjectieve zijde, ver-
staan in haar onderscheiden ongescheidenheid
van het zich in voelen, denken en willen ver-
bijzonderend zieleleven, — daarover verheug
ik mij als over een blij-berodend groenend
Paaschmorgen, die mij weer «herleven», maar
ook en wel allereerst en vooral het herleven
predikt van mijn op dien, zeker goeden, maar
toch ook zoo droeven Vrijdag gestorven Jezus,
die

... stond weer op ons tot gerechtigheid,
Toen 't derde licht rees uit de kluimen.

Want opleven van ware, echte mystiek is
eerste of vernieuwde ontroering van het religieus
gevoel, bij de gewaarwording der aanbiddelijke
deugden van den eenige waarachtigen God; is
de verborgen omgang met, en de innige genieting
van, Hem, den God van het Woord. Deze mystiek
wordt dan ook alleen gevonden bij hen, die uit en
door den levenden Jezus hebben ontvangen
dat eeuwige leven hetwelk reeds hier in hun
weleerboorte begint, en dat is een kennen, zij
het ook nog een ander kennen, dan het bloot
verstandelijke, van den eenigen waarachtigen
God en Jezus Christus, dien Hij gezonden heeft.
Zeker, en gelukkig ook, herleef in onzen tijd
van «weer oplevende mystiek» ook deze mystiek.
De vraag naar de «Meditatie», die zich op
het «innige leven met God» richtende over-
denking van 'n Bijbelwoord, is er een bewijzend
teeken van.

Het schrijven van zulke Meditaties is een
kunst, al wordt zij helaas! ook wat licht beoefend.
Dr. A. KUYPER, die ten onzen deze kunst, —
want zij is 'n kunst en wel een zeer hoogen
en moeilijke, al begripen vele Meditatie-schrijvers
dat zoo niet, — wel niet heeft uitgevonden,
is er toch, zoo door aanleg als vaardigheid, 'n
meester in.

Of Dr. KNAF den Meditatie-schrijver van de
HERAUT in deze kunst als zijn *chir maître*
erkent, weet ik niet. Wel weet ik, dat velen van
wie men dit niet zoo verwachten, dit doen.
Toen ik in den vorigen zomer bij een roomschen
priester op de studiekamer zat, toonde deze
mij, met 'n «zieje!» de kunst van 'n leerer,
een bundeltje van KUYPER's Meditaties.

En van Dr. KNAF, den gereformeerden
prediker in de Hervormde Kerk te Groningen,
is dit zeker nog eerder te verwachten.

Dan hoe dit zij, de lezing van zijn IN DE
SCHULPLAATS, dezen bundel van, ook wat letter-
kunst betreft, keurige 30 Meditaties, is voor mij
een voldoende grond voor het hierboven uitge-
sproken oordeel. Dat Dr. KNAF dit genre van
stichtelijke lectuur niet alleen, gelijk tegenwoordig
zoo velen doen, heeft vermeerderd, maar ook
heeft verrijkt.

Ook KNAF toont, dat het hem in de kunst van
Meditatie-schrijven, en wel voor Christenen van
Onzen tijd, noch aan aanleg, noch aan vaardigheid
ontbreekt.

Ik kan dit waarlijk opbouwend boek dan ook
van harte ter lezing en herlezing «in stille uren»
aanbevelen.

G.

Uit de Pers.

Dr. Wisse heeft te Amersfoort den lijdenden
Directeur Dr. Rudolph bezocht en gaf hiervan
in *De Bazuin* dit tragisch verslag, dat ook
onzen lezers belangstelling zal inboezemen:

't Was een schoone lentemorgen. De zon was
in volle pracht opgegaan, en wierp haar goudglan-
den over veld en bosch. Dinsdags veldgenoten
hun morgenlied aan de ontwakende natuur,
waar het jonge gras, de teeder wordende tak, het

jeugdige groene uitspruitel, de ontluikende bloem-
kens, kortom alles ons sprak van leven, nieuw
leven en vroolijheid.

Toch was dit alles niet in staat een somber ge-
voel uit mijn hart weg te nemen; daar was iets
dat zoo schiet te striden met, dat ontwakend
lenteleven. Te midden van het lied der natuur
was daar iets dat schreide.

Ik was op weg naar Amersfoort, om een laatste
ontmoeting te hebben met, een afscheidstocht te
brengen aan mijn beminnelijken ambtgenoot Dr.
Rudolph, met wien ik wel een enkele jaren in een
zelfde plaats op de alleraangenaamste wijze had
mogen samenwerken in 's Heeren wijngaard.

Rudolph, een man van groote energie, werk-
kracht, liefde en ijver voor Gods Koninkrijk; die
met woord en pen zoo vele jaren voor het Calvinisme
heeft gestreden; bekend in heel een vaderland
daarbuiten zelfs, en die thans als een andere Job
van wege zijne plage al ons volk ontroerd heeft:
maar ook door het van zijn God hem verleende
heerlijke geloof en al het hart verkwikt.

Ik herinner mij, hoe nog niet zoovele jaren ge-
leden op een avond de groote Stadsgehoorhal te
Leiden tot in den nok gevuld was met een opge-
pakte menschenmassa. Dr. Rudolph zou een open-
baar debat voeren met den bekenden socialist Frank
van der Goe, als een leeuw stond Rudolph daar,
met een geest, wat een kracht en fierheid, moed en
wetenschappelijke welsprekendheid! Thans... ach,
hoe zou ik hem vinden!

Ik stond op de stoep van de St. Elizabeth-stich-
ting te Amersfoort, en had aangescheld. Een lief-
dester deed mij open; ik gaf mijn kaartje af en
vroeg haar, of Dr. Rudolph een bezoekje mocht
ontvangen; en of zij hem dan vragen wilde, of hij
mij thans even kon ontvangen.

«Verd in de wachtkamer gelaten, een oogenblik
later kwam de master terug met de bodechap, dat
Dr. Rudolph daar handgeboren (op een bank niet
meer) had te kennen gegeven dat hij het bezoek
beslist en dadelijk wenschte. Daarop verscheen
mevrouw Rudolph. Wij denken en spreken zooveel
over hem, laten we toch h a a t ook niet vergeten.
Want zij is een liefhebbende en zorgzame gade,
die haar man steeds met zooveel trouw toewijding
heeft gedient en verzorgd. Dat «mede» liden met
hem, dat is voor haar ook een weg van bijzondere
beproeving des Heeren. Mevrouw Rudolph maakte
bij deze ontmoeting op mij den indruk van iemand,
die door den ernst des levens gedrukt wordt;
maar gestrekt in haar God, gesteund mede door
de geloofskracht, die haar man openbaart. Zij
verzoekt mij haar te volgen... Een oogenblik
later stond ik in de kamer, waar mijn vriend R.
sich bevond. Daar zat hij op een stoel, omdat hij
juist geholpen werd door een zuster, die de
operatie-opening in de luitpipp schenkte.

Bij 't binnentreden, ik kan niet anders zeggen
dan dat mij een gevoel overmeesterde van mede-
lijden en smart niet slechts, maar ook van eer-
bied; daar lag iets gewijds in, om dezen liden-
te mogen naderen; dat waar beproefde maar met
hemelische geloofskracht ondersteunde kind van God.

Maar wat een aanblik! Is dat Naómie? Zoo vroegen
de burgers van Bethleem. Is dat Rudolph?
De man die sleuew en beers verdoeg?

Als een gekloren riet was hij. Hij zag er uit omd,
doch niet van jaren, maar door liden en smarten.
Zijn gezicht was mager en lang geworden, er lag
iets over dat sprak van liden en gewijds ernst.
Spreken kon hij niet; en lucht ontvangen moest
hij door de alvoren buis, door operatie in de
luitpipp aangebracht.

Wat is toch de mensch, als de Heere ons aan-
raakt, ja voorwaar dan verarmt al onze beval-
heid als een moort.
Dr. Rudolph hief de handen op en wenkte mij,
nader te komen; hoe hartelijk omklemd hij mij
de hand. Hij was klaarblijkelijk verheugd. Oogen-
blikkelijk daarna wees hij op een tafeltje, daar lag
een hupel op. Ik vroeg hem, of hij wenschte dat
ik hem iets zou voorlezen. Met een allerheerlijken
glimlach knikte hij van ja; daarop nam hij een
stuk papier, en schreef er op «Psalm 91».

Lieve leers, het Woord Gods te gaan prediken
over de somtijds groote sware kan den dienaar
des Woords wege naar en leer. Maar dit was
zwaarder mak. Alleen dat ik een reeds. Maar ik
heb ook nog iets anders te zeggen. Psalm 91
hebben we allen wel eens gelezen en gezongen. Ik
herinnerde mij, hoe ik destijds den Psalm in
Bijbellesingen had behandeld voor de gemeente
maar nooit, nooit had ik zoo gevoeld wat vooral
die heerlijke a a n h e f, zegt voor Gods kinderen,
als in deze ure. De blijdschap des geloofs lag over
Din g e z i c h t, bij 't hooren voorlezen.

Zijn geest was helder en levendig. Al zijn krach-
ten gebroken, maar zijn ziel jubelde in God zijn
steenvots. De mensch is meer dan stof, dat heeft
Dr. R. tegenover het materialistisch socialisme al
zijn dagen met kracht verdedigd. Maar de schoonste
verdediging mag Dr. R. geven in zijn eigen persoon
en ervaring. Dit liden, maar waarin hij zoo buiten-
gewoon mag doen uitkomen dat God leeft en onse
totstand is al bewijst ook vleesch en hart, zegt
nog meer dan al zijn geschriften en redevoeringen.
Dit is feitelijk een kroon op heel zijn leven en
arbeid.

Alles heeft hij verloren, zijn kracht, zijn gezond-
heid, zijn lichaam, zijn leven, zijn dierbare; maar
hij heeft het geloof behouden!

Ik sprak hem een oogenblik van Gods trouw,
die zijn volk behouden en bewaren zal; waarop we
ons vereenigden in het gebod.

Maar ik moest gaan vertrekken. Ik stond naast
hem, o, ik gevoelde, wat bang het voor 't vleesch
moet zijn: «God neemt mij weg in het midden
mijner jaren, en dat terwijl ik nog zoo gaarne had
willen arbeiden in Zijn dienst».

Lieve broeder Rudolph, al ik tot hem, zij heft
niet te vergeef geleefd, en heft menigen mokerslag
mogen toebrengen aan het rijk van satan. Met
een blijden glimlach knikte hij een hartelijk ja. Ik
bedankte hem voor alles, wat hij in den ambtelij-
ken omgang ook voor mij geweest was. Gij hebt
ook aanspraak op onzen dank, gij, die voort, voor
al uwe heerlijke brieven, waardoor gij honderden
in den lande hebt verkwikt; uwe brieven hebben
misschen meer reizen achtergelaten dan al uw
arbeid in de stichting ooit had kunnen doen. Ik
verzekert mijn lezers, dat het Dr. Rudolph
buitengewoon goed deed en hoogst aangenaam in
den Heere stemde, dat dit was was.

Die wetenschap is ongetwijfeld een der lief-
lijkste levensvragen voor hem. Er lag een zachte
drukking van geestelijke blijdschap bij die bespre-
king op zijn aangezicht. Want weet het Dr. Rudolph
behoelste ook al bewijst ook vleesch en hart, zegt
nog meer dan al zijn geschriften en redevoeringen.
Dit is feitelijk een kroon op heel zijn leven en
arbeid.

Ik reikte hem de hand, hij omklemdte die met
beide handen, zoo stevig hield hij mij vast. 't Was
een aandoenlijk moment; nog eenmaal wees ik hem
op den Dorg, die 't voldeinden zou.

«Tot wederzien bij Jezus. Gods kinderen zien
elkander nooit voor 't laatste. Toen ging ik; hij
wilde mij na met de hand. Enkele oogenblikken
later stond ik weer buiten in zulk een klaghuis,
waar het beter is dan in het huis der maaldigen.
Waar engelen Gods zijn.

Velerlei gedachten vervulden mij.
Gefleide lezer, bedenk hoe klein, hoe arm en
verloren in zich zelf de mensch is. Maar ook wie
en wat God is voor hen die in de benauwdheid
tot Hem vluchten. Om zalig te sterven is een god-
zalig leven de beste voorbereiding.

Er rees nog een gedachte in mij: wat kunnen
wij elkander toch makkelijk pijn doen, eten en
verbijten zelfs, verketteren en helpen veroordeelen;
hoe kunnen Gods kinderen zelfs nog in allerlei
onderling gekibbel hun God onteren. Dr. Rudolph
heeft veel tot ons te zeggen.

En wat hem aangast; hij weg, vol liden ten
doode is want naar het vleesch. Maar ik vond er
toch iets groots, iets voortaan in, in de genade,

als men zoo gesteld wordt tot een proeve van
Christus in ons. Als smarten en dood instrument
moeten zijn, om op aloverweldigende wijze in het
licht te stellen: wie God is voor zijn volk in de
weestijn.

De Heere gedenke Dr. en mevr. Rudolph naar
al hun weg.
Vergeten wij hen niet in onze gebeden.

Het stemt tot dank, dat deze zoo diep-bezochte
broeder op zoo Godverheerlijkende wijze zijn
smartelijk liden dragen mag.

Vertrouste het hem, te weten, dat heel onze
kring, het land over, met hem medeleefte en
voor hem biddende is.

Ook zelf bezocht ik op mijn gang naar
Hoevelaken den armen liden, en vond het juist
zoals Dr. Wisse het teekent.

Dr. A. K.

Officiële Berichten.

Classe 's-Gravenhage.

De kerkeraad der Geref. kerk te 's-Gravenhage
bericht, dat de classe 's-Gravenhage D.V. ver-
gaderen zal te 's-Gravenhage op Dinsdag 19 Mei
a.s., gewone tijd en plaats.

Punten voor het agendum worden ingewacht
vóór Dinsdag 28 April a.s. bij den scriba, Van
Speykstraat 105, 's-Gravenhage.

Namens den kerkeraad voornoemd:

C. LION CACHET, scriba.

's-Gravenhage, 9 April 1914.

De kerkeraad der Geref. kerk te 's-Gravenhage,
aangezien als samenroepende kerk, geeft kennis,
dat hij besloten heeft de generale Synode der
Gereformeerde Kerken in Nederland samen te
roepen tegen Dinsdag 25 Augustus a.s., en
verzoekt de namen der afgevaardigden en de
punten voor het agendum vóór 19 Juli a.s. in
te zenden aan Dr. J. C. de Moor, Van Blanken-
burgstraat 32.

De kerkeraad voornoemd.

Dr. RISONALDA, praeses.

C. LION CACHET, scriba.

's-Gravenhage, 9 April 1914.

Kort verslag van de Vergadering
der Classis Assen, gehouden 10
Februari 1914 te Assen.

1. Opening der vergadering door Dr. W. H. Laman.
2. De geloofsbriefen worden onderzocht.
3. Constitueering der vergadering: Praeses is Dr. C. Oussoren; Scriba Dr. G. Groot Nibbelink; Assessor Dr. K. van der Veen.
4. Mededeeling wordt gedaan omtrent de afwezigheid van een afgevaardigde in de vorige vergadering der Classis.
5. De Dep. voor Soemla heeft geen bijzondere mededeelingen. Zuster Lock is ongesteld geweest. Ze is nu weer werkzaam en hoopt nog in 1914 haar examen als accoucheuse af te leggen, en op Soemla te arriveeren.
6. De Dep. voor den Evangelisatie-arbeid deelt mede, dat te Langerak de kerk is geïnstituëerd. Br. Snoek wordt door Deputaten voor 2 h. 3 jaar geleend aan de kerk van Nieuwlande (Langerak). Te Ruinen is men bezig met de instuëering der kerk. Te Tinnarloo gaat het met den arbeid goed; de Zondagschool telt ruim 70 kinderen; aldaar is ook een knopen- en meisejevereen. Het boekjaar van Dep. sluit met een batig saldo van f 49.

Enkele vragen worden gesteld en beantwoord.
7. Rapport wordt uitgebracht over het te houden Classicale Zondagsfeest. Voorgesteld wordt het feest te houden te Zuidlaren op 10 Juli a. s. en te beginnen in den voormiddag. Het rapport wordt met dank aanvaard en de verschillende voorstellen goedgekeurd.

8. Ingekomen is een missive van de Classis Amsterdam, inhoudende mededeeling over een Diacon des Woords, die tot en anderen staat des levens is overgegaan. Wordt voor kennisgeving aangenomen.
9. In behandeling komen:
a. Een instructie van de kerk A van Smilde, betreffende een grensregeling tusschen Assen en Smilde. Deze zaak wordt verwezen naar de betrokken kerken.
- b. Een instructie van kerk A van Smilde over een grensregeling tusschen de kerk van Hyken en die van Smilde A. Wordt aangehouden tot de volgende vergadering.
- c. Een voorstel van Smilde A: «De Generale Synode besluit, dat voortaan aan de Theologische School gelegenheid zij om te doctoreren». Dit voorstel zal geplaatst worden op het agendum der volgende vergadering.

10. De kerk van Roden stelt aan de Classis voor, over te gaan tot het instellen van een «Kas voor hulpebevoende kerken in de Classis Assen». De Classis besluit in beginsel tot het oprichten van een Classicale kas voor den arbeid der Evangelisatie. In een volgende vergadering zullen bepaalde voorstellen, deze zaak betreffende, behandeld worden.

11. De Dep. voor den arbeid in Rijn-Pruisen deelt mede, welke bijdragen voor dien arbeid zijn ingekomen, en wekt op tot meerdere steun.

12. De kerk van Appelscha vraagt om ver-
vroeging van de volgende Classicale vergadering met het oog op het peremptoir examen van den beroepen candidaat H. Waterink. De volgende vergadering zal gehouden worden D. V. 28 April e. s. De examenvakken worden verdeeld als volgt: Dr. van der Veen: Exegese O. T.; Dr. Groot Nibbelink: Exegese N. T.; Dr. Smitt: Dogmatiek; Dr. Oussoren: Ethiek; Dr. Laman: Bijbelkunde; Dr. Scholten: Ambtelijke vakken en Kerkrecht.

13. De rondvraag naar art. 41 K. O. wordt gehouden. Bonger vraagt advies over een geval van censuur.

14. De regeling der vacature-beurten is als volgt: 8 Maart: Dr. Groot Nibbelink te Appelscha; Dr. Oussoren te Norg; Dr. Scholten te Smilde B; Dr. van der Veen te Vries.

15. De boeken van den Dep. voor art. 13 en van den class. penningm. zijn nagezien en in orde bevonden.

16. De censuur naar art. 43 heeft plaats.

17. Het Persverslag wordt gelezen.

18. Sluiting der vergadering door den Voorzitter.

Op last der Classis

W. W. SMIT.

Buitenland.

Engeland. Neemt de Roomsche Kerk in Engeland toe?

Door Roomsche bladen worden telkens mede-
deelingen gedaan omtrent overgangen uit de

Episcopale tot de Roomsche Kerk. Nu is
het een bekend feit, dat in het midden der
voorgaande eeuw tengevolge van de z.g. Oxford-
sche beweging - vele mannen van betekenis uit de
Staatskerk getreden zijn, om zich bij de Room-
sche Kerk aan te sluiten. Deze stap werd o.a.
gedaan door Hartmann, Manning, Tyrrell. Ook
is het niet te ontkennen, dat de Romaniserende
richting in de Episcopale staatskerk steeds
meer veld wint. Men is daarom op weg naar
Rome en verder zelfs als veld Episcopalen
willen weten. Doch het is overdeven als men